

GŁOS OBYWATELA

GAZETA POLITYCZNA, SPOŁECZNA, NAUKOWA, LITERACKA I SPORTOWA.

Redakcja i Administracja:
Rynek Kościuszki № 9, telefon № 10-06.
Telefony Redakcji: { dzienny—10-06.
noocy — 4-04.

Konto w P. K. O. 66999.
Filje w Łomży, Wołkowysku,
Grodnie i Suwałkach.

Redaktor Naczelny przyjmuje od godz. 14-15;
telefon № 10-06 dodatkowy.
Administracja czynna od godziny 9-15 od 17-20.
Rękopisów Redakcja nie zwraca.

O reformę podatku przemysłowego

Rozważane obecnie zagadnienie reformy podatku przemysłowego nie jest bynajmniej rzeczą nową. Było ono i jest aktualnym bez przerwy właściwie już od pierwszej chwili uchwalenia tego podatku przez poprzedni Sejm w roku 1923.

Na drogę zdecydowanego zreformowania tego podatku weszły jednak dopiero rządy pomajowe, przedkładając w r. 1928 sejmowi projekty całego szeregu zmian w dotychczasowym systemie podatkowym.

Wśród projektów tych znajdował się również projekt wprowadzenia stopniowych ulg w podatku przemysłowym. Zdawałoby się mogło, iż wobec powszechnej opinii o szkodliwości tego podatku, — wszystkie zainteresowane czynniki, a więc przede wszystkim Sejm przyklasnie akcji w tym kierunku. Niestety, rzeczywistość pokazała coś zgoła przeciwnego. Sejm owe projekty rządowej odrzucił w r. 1928 — bez dyskusji.

Moment obecny, w którym sama konieczność nakazała Sejmowi już nareszcie przystąpić do reformy podatku przemysłowego, jest oczywiście ze wszech miar momentem niekorzystnym. Cały kraj, a wraz z nim i wszelkie gałęzie życia gospodarczego przeżywają ciężki kryzys.

Nagłąca potrzeba szybkiego zreformowania podatku przemysłowego poddyktowana jest przede wszystkim dwoma względami: — uciążliwą wysokością jego stawek, oraz towarzyszącą mu dotychczas procedurą ściągania go.

Pod względem radykalnego obniżenia stawek reformę należałoby rozpocząć od dolu, t. j. od najmniejszych warsztatów pracy, które nie posiadają ani zasobnych kapitałów, ani należytego dostępu do kredytów, najdotkliwiej odczuwają skutki kryzysu. Chodzi tu zwłaszcza o drobny handel. O ile bowiem rzemiosło, dzięki zrozumieniu ze strony Banku Gospodarstwa Krajowego korzysta bodaj z minimalnych kredytów, to drożny handel pozbawiony ich jest najzupełniej.

Pewne kroki wstępne, któreby w tej mierze mogły stanowić ułatwienie dla dalszych podjęć, zostały już dokonane. Było nim oddzielenie drobnej wytwórczości i rzemiosła od od wielkiego przemysłu. Projekty sejmowej komisji skarbowej, jakkolwiek nie w całości, to jednak stanęły na tem zasadniczym stanowisku, iż rzemiosło, jako najmniejsza komórka przemysłowa, musi być traktowane odrębnie i na innych zasadach, niż wielki przemysł. To też obecna reforma idzie w tym kierunku,

że warsztaty zatrudniające jednego pracownika, a dotychczas często zmuszane do wykupywania świadectw przemysłowych, zostały całkowicie zwolnione nie tylko od przymusu wykupywania świadectw, lecz i od podatku. Podobnie ma się sprawa z t. zw. chałupnictwem, t. j. warsztatami, zatrudniającymi od 1 — 3 pracowników. Dalej, — rzemiosło branży spożywczej będzie od 1-go kwietnia b. r. płaciło stawki ulgowe w wysokości 1 proc. Wreszcie, jeżeli chodzi o inne warsztaty rzemieślnicze i drobno—przemysłowe, to w kategoriach 7 i 8 stawki dla nich zostaną z dniem 1-go kwietnia 1931 również obniżone do wysokości 1 proc.

gorzej jednak przedstawia się sprawa drobnego handlu, dla którego w tej chwili nie podobna uzyskać natychmiastowej ulgi. Trudności w załatwieniu tej sprawy wylaniają się przede wszystkim z niemożności znalezienia takiej formy przyścia i drobno—handlowi w pomoc, która umożliwiłaby przyniesienie ulgi najbardziej potrzebującym. Jedyną formą, jaką dążyć się tutaj zastosować, byłoby wprowadzenie ryczałtowania podatku obrotowego.

Drugą stroną zagadnienia domagającą się koniecznej reformy, jest sama procedura ściągania podatku przemysłowego. Społeczeństwo, otrzymując samorząd skarbowy, ma prawo liczyć na to, że samorząd ten istotnie gwarantuje mu właściwą ochronę interesów i że np. ewentualne pomyłki w wymiarze podatku ze strony komisji szacunkowych będą mogły być korygowane w wyższych instancjach. W praktyce niezawsze ma to miejsce. Zbyt zawily procedury działania komisji szacunkowych, jak również zbyt wielka mnogość załatwianych przez nie spraw, powodują częste usterek, wywołując nieraz zupełnie uzasadnione i słuszne rozgoryczenie wśród płatników. Zarządzić temu złu dążyć się niewątpliwie przez powołanie do współdziałania w pewnych czynnościach komisji szacunkowych — reprezentantów zawodowych lub nawet branżowych, co stanowiliby przynajmniej pewną gwarancję należytego rozpatrywania odwołań i sprawiedliwego wyrokowania.

Poza temi dwoma najbardziej palącymi stronami t. j. poza kwestją wysokości stawek i kwestją procedury ściągania podatku, — w zagadnieniu reformy podatku przemysłowego mieści się jeszcze cały szereg innych kwestyj naglących i wymagających najrychlejszego załatwienia.

Rząd angielski zachwiany

Baroni węglowi na widowni

London. 12. III. (PAT). Większość która głosowała przeciwko rządowi składa się z 238 konserwatystów, 42 liberalów i 2 niezależnych. Mimo oświadczeń Mac Donalda wyrażono w

kuluarach opinie, że dalszym następstwem wczorajszego głosowania będzie być może wycofanie projektu ustawy węglowej.

W Lidze Narodów

Obrady konferencji celnej

Genewa. 12. III. (PAT). Pierwsza komisja konferencji w sprawie rozjemstwa celnego zakończyła wczoraj wieczorem ogólną debatę nad francuskimi wnioskami dotyczącymi zawarcia międzynarodowego układu w sprawie przedłużenia na 1 rok traktatów handlowych oraz stabilizacji autonomicznych taryf celnych przez państwa, które nie posiadają traktatów handlo-

wych, zawierających postanowienia o taryfach celnych. Szereg delegatów wypowiedziało swe zastrzeżenia i domagają się pewnych zmian tekstu wzmiarkowanego projektu.

W ostatecznym wyniku wyłoniono komitet redakcyjny, który ma opracować poprawki tekstu stosownie do różnych wniosków proponujących zmiany.

Spoliczkowanie syna następcy tronu

Gdańsk. 12. III. (PAT). Z Królewca donoszą, iż przed sądem tutejszym odbył się proces w sprawie spoliczkowania syna byłego następcy tronu niemieckiego księcia Wilhelma Pruskiego. Książę Wilhelm Pruski, idąc ulicą w towarzystwie kilku kolegów,

potrącony został przez przechodzącego robotnika, przyczem przyszło do bójk, w czasie której ów robotnik kilkakrotnie spoliczkował księcia Wilhelma. Rezultatem rozprawy było zasądzenie robotnika na półtora miesiąca więzienia.

Dobytek powodzi na morzu

Paryż. 12. 3. U ujścia rzeki Gironde, aż na kilka kilometrów w głąb morza, znoszą rzeki z obszarów dotkniętych katastrofą powodzi: dachy domów, różny sprzęt, zwierzęta, a nawet zwłoki ludzkie. Z górnego biegu rzeki Garonne i Tarn spływają w dalszym ciągu niemi świadkowie straszliwej katastrofy do morza.

W pierwszym dniu akcji składowej na rzecz dotkniętych katastrofą powodzi zebrano 7 i pół miliona franków złotych. Rząd postanowił dla powodziarzy uruchomić kredyt w wysokości pół milarda franków złotych, o ile to będzie możliwe.

Walki o „Operę za 3 grosze“

Salzburg 12. III. (PAT) Z powodu wystawienia w teatrze miejskim sztuki dramatycznej „Operę za 3 grosze“ doszło wczoraj w teatrze i na placu teatralnym do burzliwych demonstracji między przeciwnikami i zwolennikami sztuki. Wywiązała się gwałtowna bójka której kres położyła policja przez rozpedzenie walczących kastetami.

Zaburzenia w Indjach

Bombaj 12. III. (PAT). W dniu dzisiejszym doszło do starć pomiędzy manifestującym tłumem studentów i uczniów a policją. Kilku uczniów odniosło rany i zostali odwiezieni do szpitala.

POPIERAJCIE L.O.P.P.

stworzone dla uciech zmysłowych, których miłość jest niszczycielskim pleniem

dzis o g. 8.35, 10.15

Wielki film o harcie ducha, bohaterstwie, miłości i nienawiści

Wiadomości telegraficzne

Chicago, 12. III. (PAT). Wychodźstwo polskie w Ameryce obchodziło uroczystości rocznicę zgonu arcybiskupa Cieplaka. Uroczystość ta była zarazem protestem przeciwko przesładowaniom religijnym w Rosji i Sowieckiej.

London, 12. III. (PAT). Budżet armji wynosi 40 i pół milionów funtów sterlingów (około 1700 milionów zł.)

Montevideo, 12. III. (PAT). Powódź spowodowana burzą dochodzi w mieście do wysokości 2 metrów.

Cleveland, 12. III. (PAT). Zjazd polskich organizacji katolickich liczących około 250.000 członków, obrał prezesem p. Olejniczaka. Centrala organizacji mieści się w Chicago.

Berlin, 12. III. (PAT). „Vorwärts“ donosi z Moskwy, że Czeizerin zamierza znów wyjechać na kurację do Wisbaden.

SAŃ KOBIETY

dzisze takiej hetery, która stanęła między dwoma przyjaciółmi

ilustruje film

Łódź Podwodna S. 44

Dramat na tle walki przyjaźni męskiej ze zmysłowością kobiecą.

W rolach głównych DOROTA RIVIER i JACK HOLT

